

Szeged-Csanádi Egyházmegye Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézete

Iskolai Könyvtárosok – Hírlevél

VI. évfolyam 2. szám

Olvasás

„Az olvasás ürrügy volt a háborítatlan magányra, vagy legalábbis értelmet adott kényszerű magányomnak, hiszen attól fogva, hogy 1955-ben hazautaztunk Argentínába, családomtól elkülönítve, a ház egy félreeső zugában éltem le gyermekkoromat nevelőnőm mellett. Kedvenc olvasóhelyem akkoriban a szobám padlója volt, ott feküdtem hason, lábam egy szék alá akasztva. Utóbb az ágyam lett a legbiztonságosabb, leginkább elzárt olvasási helyszín, késő esteiken, az ébrenlét és az elalvás közti ködös övezetben. Emlékezetem szerint sohasem éreztem magányosnak magamat, sőt, a szórványos alkalmakkor, amikor más gyerekekkel találkoztam, játékaikat és beszélgetéseiket sokkal kevésbé találtam izgalmasnak, mint a könyveimben olvasott párbeszédeteket és kalandokat, James Hillman pszichológus azt fejtegeti, hogy aki gyermekkorában történeteket olvasott (vagy akinek történeteket olvastak), az „jobb kondícióban van, és jobbak a kilátásai, mint azoknak, akiket meg kell ismertetni a történettel... ha [a történet] korán jön az életben, távlatot is ad az élethez”. Hillman szerint ezek az első olvasások olyan tevékenységek, „amelyekben és amelyek által élhetünk, az a mód, ahogyan a lélek megtalálja magát az életben”. Ezekhez az olvasmányokhoz—éppen ebből az okból—újra és újra visszatértem, s e szokásommal máig nem hagytam fel.

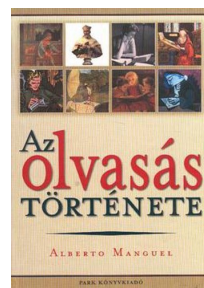
Minden egyes könyv külön világ volt, s én menedéket találtam bennük. Bár nem éreztem képesnek magamat rá, hogy olyan történeteket találjak ki, mint kedvenc íróim, azt gyakran éreztem, hogy véleményünk megegyezik, s Montaigne szavával „ha messziről is, őket követem, mondván, hogy így igaz”. Később már el tudtam szakadni elbeszéléseiktől; de gyermekkoromban és kamaszkorom jó részében mindaz, amit a könyv mondott, még a fantázia megannyi terméke is, igaz volt az olvasás pillanatában, s éppannyira kézzelfogható, mint

magának a könyvnek az anyaga.

Azt hiszem, kétféle módon olvastam. Az egyik: lélegzet-visszafojtva követtem az események és a szereplőket, egy pillanatra sem álltam meg, nem érdekelték a részletek, s az olvasás gyorsuló tempója néha továbbblóditotta a történetet az utolsó lapon - így faltam Rider Haggardot, az Odüsszeiát, Conan Doyle-t és Karl Mayt. A másik módszer a gondos feltárás volt, a szöveg tüzetes vizsgálata, hogy megértem a belefent jelentést, miközben örömet találtam a szavak pusztá hangzásában, a szavak féltékenyen őrzött s át nem adott kulcsaiban, vagy abban, ami gyanúm szerint a történet mélyén rejtett, ami túlságosan szörnyű vagy csodálatos volt, semhogy megpillanthassam. Ezt a második fajta— sok mindenben a detektívregények nyomon követésére emlékeztető—olvasást fedeztem föl, amikor Lewis Carroll, Dante, Kipling és Borges műveivel találkoztam.

Miközben azt rebesgetik, hogy a kihalás fenyeget bennünket, nekünk, mai olvasóknak még meg kell tudnunk, mi is az olvasás. A mi jövőnk—olvasásunk történetének jövőjét—tárta föl Szent Ágoston, aki megpróbálta elkülöníteni az elmében látott szöveget a hangosan kimondottól; Dante, aki kétellyel szemlélte az olvasó értelmezőképességének határait; ... az ifjabb Plinius, aki az olvasói teljesítményt, valamint az olvasó író és az író olvasó viszonyát elemezte...

Részletek: Manguel, Alberto: Az olvasás története című könyvéből

A tartalomról:

Olvasás	1	„Sokat változhat az életünk attól is, ha nem vágyunk a televízióra, a rádióra, a mesterséges izgalomra, hanem inkább az olyan olvasmányra, ami a tiszta, csillagos eget nyitja ki a fejünk felett.”
Cikkajánló	2	Jelenits István
Ajánló	3	Látszat, hogy csak így lehet élni – Beszélgetés Jelenits István piarista szerzetessel
Könyvsorozat	4	

Cikkajánló - képkönyvek

A Könyv, Könyvtár, Könyvtáros folyóirat 2019. decemberében megjelent cikkében olvashatunk részletes ismertetést a képkönyvek segítségével vezetett óvodai, iskolai és könyvtári környezetben végzett foglalkozások módszertanáról. A foglalkozásokat a könyvtárosok részletesen bemutatják, és nemcsak a pozitív eredményekre de a buktatókra is felhívják a figyelmet.

Három korosztály számára óvodások, alsó tagozatosoknak és 11-12 éves gyerekek részére készített foglalkozásokat ismerhetünk meg.

A képkönyv, mindazon könyvek, amelyek csak képeket tartalmaznak, és a képek segítségével mondanak el történeteket, még kevésbé található meg a könyvtárakban, magyar kiadásban még nem is sok létezik.

A képek olvasása a képzelőerőt fejleszti, a képek mindenkinek egy történetet mesélnek el. A történet közös felfejtése, megbeszélése a foglalkozás központi része, de ezt mindig bevezeti egy ráhangoló szakasz, és a végén is mindig van feloldás, a korosztálynak megfelelő levezetés, kilépés. Másik fontos eredménye képkönyvek használatának a szókincs, a kifejezőképesség fejlesztése.

A szerzők tapasztalatai azt mutatták, hogy egyértelműen sikeres a képkönyvek alkalmazása.

A kisebb gyerekekkel megszeretetti a könyv lapozá-

sát, és segíti az olvasóvá nevelést. A nagyobb gyerekeknél megtapasztalták, hogy a foglalkozásokon mindenkinek lehetősége volt elmondani a véleményét, és minden vélemény, gondolat egyenrangú volt, mindenki szabadon elmondhatta gondolatait, és ezt a gyerekek megtanulták. A diákok meghallgatták egymást, odafigyeltek egymásra, ezzel a szociális érzékenységük is fejlődött.

A foglalkozásvezetők sokszor dicsérték a gyerekeket, a pozitív megerősítés fontos volt azoknál a gyerekeknél, akik az iskolában csöndesebbek, ők sem érezték magukat hátrányban, és azoknál a gyerekeknél is, akik hátrányos helyzetben kevesebb pozitív megerősítést kapnak.

A szerzők ígérete szerint, további tapasztalatairól is be fognak számolni.

Megjelent: Bakó Katalin – Domokos Dóra – Goda Beatrix: [Szöveg nélküli képkönyvek alkalmazása könyves foglalkozásokon](#) in: Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 28 (2019) 12. sz. 3-23. p.

Közös gondolkodás - 9.

Könyvtáros kollégánk ajánlotta figyelmünkbe a kötetet.

Megismerkedhetünk a vasútvonalak kiépítésének történetével, de emellett a föld kialakulásáról, civilizációk létrejöttével, a földrészek és országok történelmével is gazdagodunk.

Nemcsak a vasút iránt rajongók élvezhetik a kötetet, mindenki számára olvasmányos, érdekes tartalmakat nyújt

Cikkajánló - okos könyvtárak

A Könyvtári Figyelő 2020. évi 1. számában jelent meg az Okos könyvtárakkal az okos közösségekért című tanulmány, amely az OSZK-ban 2019. november 5-én elhangzott előadás szerkesztett változata. Az elmúlt időszakban a közkönyvtárak már nemcsak alapfeladataikat látták el, hanem a közösséggel együtt működő könyvtárakká váltak. Közösségi térként, programok szervezésével várják a település lakóit. A bevezetés után megismerkedhetünk az okos város fogalom kialakulásával, majd a fogalom bővülésével: „: olyan intézkedések, fejlesztések gyűjtőhalmazává vált a kifejezés, amelyek a városok, a városi életkörülmények és a városokban élők közérzetének, életminőségének javítását célozzák meg. E fejlesztésekben a digitá-

lis technológia mellett megjelent a tudatos gazdálkodás és a fenntarthatóság követelménye, valamint a hagyományos, bevált módszerek újrafelfedezése, a mai igények szolgálatába állítása.” Ezután megismerkedhetünk az okos könyvtár fogalmával, amely *Joachim Schöpfer*, az Université de Lille professzorának nevéhez fűződik. Az általa kialakított okos könyvtár modell egyfajta válaszlehetőség a könyvtárak létét megkérdőjelező felvetésekre. Az okos könyvtárnak négy dimenziója van.

- az okos, felhasználóközpontú vagy közösségvezérelt, a szolgált közösség igényeire és szükségleteire reflektáló és innováció alapú szolgáltatások dimenziója;
- az okos emberek, az okos társadalom és közösségek dimenziója;
- az okos, fenntartható és az okos életvitelt támogató hely dimenziója;
- az okos irányítás (kormányzás) és menedzsment dimenziója, amely magába foglalja a szolgált közösséggel való partnersé-

get és a lehető legszélesebb körű együttműködést, networkinget is.

Azt gondolom, hogy a témáról még sokat fogunk hallani és olvasni a következő időkben,-

Kovácsné Koreny Ágnes:
[Okos könyvtárakkal az okos közösségekért](#)

in: Könyvtári Figyelő, 2020. 1. SZ.

Könyvtárak a járvány idején

A Könyvtári Intézet a kialakult helyzetben létrehozta egy tájékoztató oldalt, amelyen összegyűjtötték és közzétették a járványüggyel kapcsolatos aszmos információkat.

<https://www.ki.oszk.hu/informacioszolgalatas/jarvanyugyi-helyzet-kezelese-konyvtarakban>

Szeretem a könyvet, mert holt betűiben benne van minden, ami elmúlt, és minden, ami lesz.

Fekete István

Impresszum:

SZEGEPI

6720 Szeged, Dóm tér 6.

Felelős kiadó:

Dr. Kozma Gábor

Szerkesztő: Kövécs Ildikó

<http://szegepi.hu>

e-mail:

hirlevel@szegepi.hu

Sorozatajnló - Országközi Séták

Az Országközi Kiadó gondozásában jelent meg az Országközi Séták könyvsorozat, amelynek egyes kötetei az Országközi épületét, építéstörténetét, művészetét mutatják be, olvasmányosan, számos fényképpel.

A sorozat egyik kötete bemutatja az Országgyűlési Könyvtár munkáját, szolgáltatásait.

„Bevezető

Az Országközi bemutató sorozatunk jelen kötetében az 1902 óta az épületben működő könyvtárral ismerkedhetnek meg. Az 1870-ben alapított Országgyűlési Könyvtár ma kettős funkciójú, a parlamenti élet szereplői és a széles nyilvánosság számára is fontos szolgáltatásokat nyújt. Az eredetileg csak a képviselők számára elérhető intézmény 1952-től lett nyilvános, és ma is minden 18 éven felüli magyar és külföldi állampolgár beiratkozhat. Nemzedékek sora használta már azt a gazdag társadalomtudományi gyűjteményt, amelyet az alapítástól kezdve elhivatott könyvtárosok gyarapítottak. Neves tudósok, politikusok hagyatékát gazdagította az állomány. A nagy olvasóteremben, ahol egykor a képviselők, híres politikusok folyóiratokat, hírlapokat, történelmi munkákat olvastak és a törvényjavaslatok tárgyalásánál adatokat, idézeteket, jogszabályokat kértek, 1952-től jogász- és bölcsészhallgatók tanulnak, tudósok, professzorok kutatnak, disszertációk, könyvek születnek. Közülük többen a könyvtárban töltött éveikről is szeretettel írtak visszaemlékezéseikben.”

Könyvtártudomány - kötetajnló

Valóságos Könyvtár - könyvtári valóság. Könyvtár- és információtudományi tanulmányok 2018. Szerk.: Kiszl Péter, Csík Tibor.

Részlet az előszóból:

Biztos vagyok abban, hogy kötetünk olvasói körében a könyvtár: valóság. Fontos helyszíne életünknek hallgatóként, egyetemi oktatóként, a társadalom bármely korosztályának tagjaként vagy a könyvtárak munkatársaiként. Annak a valóságnak szerves része, amely a tanulás, a kutatás háttéréként, hivatásunk céljaként, de akár közösségi térként, a kulturális örökség őrzőjeként vagy a szabadidő hasznos eltöltésének segítőjeként értelmet ad mindennapjainknak.”

Tartalomjegyzék

A Hírlevélben látható képek forrása: pixabay.com, pxhere.com, bookline.hu, orszaghazkonyvkiado.parlament.hu
pexels.com oldalak

VALÓSÁGOS KÖNYVTÁR –
KÖNYVTÁRI VALÓSÁG
KÖNYVTÁR- ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI
TANULMÁNYOK 2018

VKIV

Szerkesztette
KISZL PÉTER
ÉS CSÍK TIBOR